

PRESIDENTSKÉ LISTY

říjen 2008

ročník I číslo 1

Město Olomouc přivítá presidenta Osvoboditele!

Na slavnostně vyzdobeném Horním náměstí přivítáme v úterý 28. října podruhé od vzniku Československé republiky presidenta Osvoboditele – Tomáše Garrigua Masaryka.

Jeho limuzínu budou v 16 hodin před starobylou radnicí očekávat zástupy Olomoučanů včele s primátorem města Martinem Novotným.

Jako radostná předzvěst presidentova příjezdu však bude již od třinácté hodiny probíhat bohatý kulturní program. Předvedou se rozliční muzikanti, národopisné soubory,

přehlídku vozidel a hasičské techniky doprovodí produkce improvizovaného biografu.

Slavnostní návštěvu presidenta T. G. Masaryka završí pak velkolepý živý obraz zinscenovaný společnými silami všeho zúčastněného lidu.

Scenérie tato, situovaná před naším unikátním orlojem, bude symbolickým vyjádřením radosti nás občanů Olomouce nad obnovenou českou státností.

28. října v Olomouci:

- » Přijetí TGM na náměstí
- » Dobový autobus s průvodcem
- » Historická tramvaj
- » Parní vlak
- » Bohatý kulturní program
- » Auto a moto veteráni
- » Hasiči
- » Němý biograf
- » Ohňostroj
- » Výstava historických pohlednic
- » Orloj opět v předválečné podobě
- » Výstava legionářů ve foyer radnice v 1. patře

Oslavy 90. výročí samostatného československého státu

V úterý 28. října 2008 uběhne devadesát let od založení našeho novodobého státu. Město Olomouc připravilo na tento den oslavy v prvorepublikovém duchu, kterými chceme tuto významnou událost důstojně připomenout.

Už ráno bude vypraven zvláštní parní vlak, který po celé dopoledne nabídne nevšední svezení na trase Olomouc hl.n. – Olomouc Řepčín a zpět. Těšit se můžete nejen na zážitek ze samotné jízdy, ale i na tradiční sortiment podávaný v autentickém jídelním voze.

V jednu hodinu po poledni startuje na olomouckém Horním náměstí rozsáhlý program. V jeho rámci si budou moci nejen Olomoučané, ale i návštěvníci města a turisté prohlédnout historický tramvajový vůz z roku 1916, svézt se vyhlídkovým autobusem Praga s průvodcem nebo obdivovat originální vozy z veteránklubů. Budou mezi nimi také automobily české provenience Praga, Tatra nebo Laurin a Klement. Účastníky oslav, které zajímá technika, jistě upoutá přehlídka historických hasičských sborů.

Přichystán bude dobový trh, který nabídne příležitost ochutnat vybrané značky místních pivovarů, speciality zabijačkové kuchyně, sladké lahůdky a mnohé další pochutiny či nápoje.

O zábavu se postarají různorodá hudební a kulturní tělesa na dvou podiích. Návštěvníci oslav se mohou těšit na vystoupení olomouckého Tradicionálu,

Olomouc, Horní náměstí (ze sbírky pana Milana Hořínka) (1913)

lidového souboru Folklorum, dále zahrají formace Létaující rabín či Swingband Olomouc. V rámci programu se představí také Moravské divadlo a divadlo Tramtárie.

Pro nejmenší bude připraveno pohádkové představení loutkového divadla Frizetka, větší snad osloví dobový biograf na nádvoří radnice.

Ti, kteří dávají přednost historickým faktům, určitě ocení výstavu

dobových pohlednic a fotografií ve foyer Moravského divadla nebo výstavu „Osudové roky české státnosti 20. století“, která bude instalována na radnici. Další výstavu s legionářskou tematikou „Svoboda v ohni zrozená“ budou moci zájemci shlédnout v Armádním domě.

Během oslav také změní podobu stávající orloj. Návštěvníci si tak budou moci připomenout, jak vyhlížel olomoucký

orloj v minulosti, a to díky instalaci s vyobrazením jeho předválečné podoby.

Vrcholem programu bude oficiální návštěva presidenta Tomáše Garrigua Masaryka, kterého na náměstí stylově přivítá olomoucký primátor Martin Novotný a členové městské rady.

Po hodinovém programu pro pana presidenta, na kterém se budou podílet legionáři, sokolové, hasiči, junáci a další složky veřejného života, se budou moci všichni účastníci zapojit do velkolepého živého obrazu. Jeho inscenace bude jistě patřit ke klíčovému momentům celých oslav.

Na ten bezprostředně naváže lampiónový průvod z Horního náměstí směrem k pomníku TGM, kde proběhne ceremoniál kladení věnců zakončený slavnostním ohňostrojem.

Chtěli bychom Vás co nejsrdčněji pozvat k účasti na těchto oslavách. Věříme, že si v úterý 28. října na olomouckém Horním náměstí najdete cestu a že si toto významné historické datum připomenete spolu s námi.

PROGRAM na Horním náměstí dne 28. října 2008

13:00–13:30 Tradicionál Olomouc

13:30–14:00 FOLKLORUM

14:00–14:30 Létající Rabín

14:30–14:50 TRAMTARIE

15:00–15:55 Swingband Olomouc
& Moravské divadlo

Dále na Vás na Horním náměstí čeká
 loutkové divadélko FRIZETKA
– pohádky pro děti bude hrát paní
Friedrichová historický tramvajový
vůz auto a moto veteráni dobové
hasičské sbory vyhlídkový autobus
Praga s průvodcem němý biograf na
nádvoří radnice.

16:00–17:00 návštěva presidenta
Tomáše G. Masaryka

Oficiální přijetí presidenta Osvoboditele
představiteli města, program „Olomouc
pro TGM“ zakončený velkolepým živým
obrazem.

17:00 lampiónový průvod

z Horního na Žižkovo náměstí, kladení
věnců u pomníku TGM.

17:50 SLAVNOSTNÍ OHŇOSTROJ

Navštívit můžete také jednu z výstav:

24. 10.–7. 11. výstava historických
pohlednic a fotografií Olomouce /foyer
Moravského divadla Olomouc/

16. 10.–7. 11. výstava „Osudové roky
české státnosti 20. Století“ /1. patro
radnice/

8. 10.–11. 11. výstava „Svoboda v ohni
zrozená“ /Dům armády/

oo

Návštěva prezidenta Masaryka v Olomouci v roce 1921

Neděle 18. září 1921 se stala dnem, který se trvale zapsal do paměti města Olomouce a jeho obyvatel. Na své cestě po vlasti navštívil metropoli Hané poprvé (a současně i naposledy) první prezident samostatného Československa Tomáš Garrigue Masaryk.

Jeho více než týdenní cesta na Moravu, Slovensko a Podkarpatskou Rus začala ráno v pátek 16. září v Lánech. Pokračovala přes Prahu, kde do zvláštního vlaku přistoupili ostatní členové prezidentova doprovodu (mj. ministerský předseda Černý, ministr zahraničí dr. Beneš, kancléř dr. Šámal či ministerský rada dr. Guth-Jarkovský), Českou Třebovou a Boskovice do Brna, jehož návštěva byla prvním bodem Masarykova náročného pracovního programu. Domy podél trati i jednotlivé stanice byly vyzdobeny prapory, slavobránami a nápisy vítajícími prezidenta Osvoboditele. Ve větších městech zdravily pana prezidenta vedle špalířů lidí čestné strážce Sokolů, Orlů a dalších spolků.

Po dni stráveném v Brně se v neděli prezident se svým doprovodem vydal, tentokrát automobily, do Olomouce, kam dorazil po zastávkách ve Vyskově a Prostějově krátce po poledni. Ve městě, do kterého se od časného rána sjížděly davy lidí ze širokého okolí, vládla slavnostní atmosféra. Většina domů byla bohatě ozdobena chvojími, květinami a prapory. Ve výkladech obchodů a oknech budov byly vystaveny busty a obrazy prezidenta. Kolem radnice čnely do výše ověšené bílé stožáry spojené girlandami, na ochozu radniční věže byly upevněny oblouky barevných zárovek.

Na hranicích Velké Olomouce byl průvod, doprovázený již od Prostějova kroužícími vojenskými letouny, přivítán představiteli města a okresu. Prezidentův vůz obklopila čestná jízdní četa, která doprovodila T. G. Masaryka až k Arcibiskupskému paláci, kdy byl ubytován. Ulice, jimiž

projížděl, byly zaplněny žáky a studenty olomouckých škol, vojskem, skauty, členy Sokola z celé olomoucké župy, tělocvičných jednot a ostatních spolků.

U vchodu do starobylé radnice přehlédl prezident Masaryk čestnou rotu 6. hanáckého pěšího pluku a byl přivítán starostou města dr. Karlem Marešem a poslancem dr. Mořicem Hrubanem. V zasedací síni pak přijal hold olomouckého městského zastupitelstva a zapsal se do pamětní knihy města. Následně mu byly tlumočeny pozdravy hanáckého venkova, olomouckého dělnictva a olomoucké jednoty Československé obce legionářské. Postupně přijal také deputace zástupců starostenských sborů okolních okresů, českého i německého učitelstva, místních kulturních spolků a setkal se s představiteli jednotlivých církví. Audieace poté pokračovala v prostorách arcibiskupského paláce, kde pana prezidenta přivítal jeho hostitel arcibiskup dr. Stojan.

Odpočinku si T. G. Masaryk neužil ani odpoledne, kdy se spolu s ostatními členy doprovodu zúčastnil odhalení památníku Svobody na vrchu Hradisku u Velkého Týnce, večer ho pak čekala návštěva představení

Fibichovy Šárky ve slavnostně vyzdobeném olomouckém divadle. Náročný den uzavřela večere, na kterou arcibiskup dr. Stojan pozval do své rezidence vedle členů státní delegace řadu předních osobností města. Atmosféru večera dokresloval koncert vojenské hudby a vystoupení pěveckého spolku Žerotín na nádvoří paláce.

Druhého dne ráno odjel prezident Masaryk na přehlídku olomoucké vojenské posádky na letišti u Neředína, v jejímž rámci byl slavnostně předán prapor 2. jízdnímu pluku sibiřskému. Poté ještě podnikl se svou družinou projížďku městem, při níž zhlédl nejvýznamnější olomoucké historické památky. Jeho cesta se opět těšila značné pozornosti veřejnosti. Po krátké zastávce v arcibiskupské rezidenci a po rozloučení s hostiteli odjel průvod, nadšeně pozdravován obyvatelstvem, na nádraží, odkud pokračovala prezidentská cesta přes Přerov, Uherské Hradiště do Hodonína, a v dalších dnech pak do Bratislavy, Trenčína, Žiliny a poté dál na východ až do správního centra Podkarpatské Rusi Užhorodu.

Autor: PhDr. Karel Podolský,
předseda Masarykovy společnosti
v Olomouci

Masaryk a skauti před Olomouckou radnicí - 1921

Návrat tramvaje č. 16 na náměstí v Olomouci

Součástí oslav bude i instalace historické tramvaje do trasy bývalého kolejíště na Horním náměstí. Tramvaj bude usazena 22. října a zájemci si ji budou moci prohlédnout denně až do 29. října vždy od 9:00 do 17:00 hod.

Tramvaj č. 16 je zachovaný motorový vůz z řady tramvajů, jejichž pořízení předcházelo několik významných aktů. V roce 1904 došlo k převzetí elektrické dráhy do majetku města, a tak se na této sérii tramvajů již objednávané radnicí, a ne soukromým dopravcem, objevují v plné kráse tehdejší olomoucké městské znaky. Další změnou mající vliv na rozvoj vozového parku bylo zejména rozhodnutí o stavbě prodloužení tramvajové trati ze Šibeníka k ústředním hřbitovům vzniklým roku 1901.

Tramvaj vyrobila v roce 1914 Moravskoslezská vagonka ve Studénce. Elektrickou výzbroj se dvěma motory po 25 HP dodala firma Siemens & Schuckert. Výrobce nezapřel, že vyráběl i luxusní železniční vagóny, a tak se nad hlavami cestujících objevila vkusná secesní svítidla, včetně dvouramenného lustru uprostřed středního oddílu, který poskytoval 16 míst k sezení.

Tyto olomoucké tramvaje se podobaly rekonstruovaným vídeňským vozům. Výrobce vagonka Studénka navíc nezapřel svůj rukopis dodavatele vídeňských tramvajů a tak byly tyto olomoucké vozy opatřeny

totožným nátěrem včetně detailů (původní ozdobné linkování, umístění znaků a bočního evidenčního čísla, tvar číslic evidenčního čísla i nápisy na karoserii) jako tramvaje vídeňské. Proto si tato řada tramvajů vysloužila označení „vídeňský typ“ nebo „vídeňská tramvaj“.

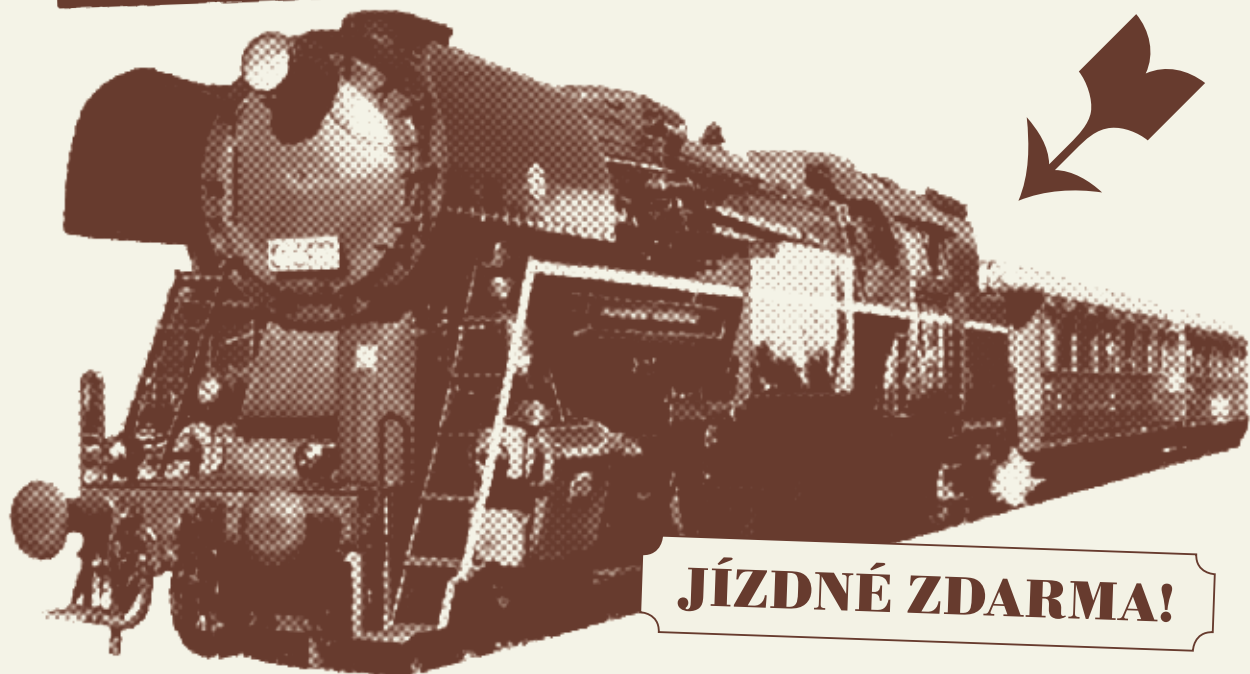
Díky zájmu posledního majitele této tramvaje pana Marka, přípravě dobrovolných zájemců o dějiny městské hromadné dopravy a technického zabezpečení Dopravního podniku města Olomouce se tato tramvaj stala roku 1988 opět majetkem DPMO a byla zapsána do seznamu technických památek. Renovace probíhala na dvě etapy, a to v letech 1991 a 1998.

Zdroj: publikace *Olomoucké tramvaje 1899–1999*, autoři: Miroslav Bureš, Vladimír Londín, Tomáš Vrba, vydal DANAL 1999.

Jízdní řád parního vlaku

Úterý 28. října 2008 v Olomouci
4 x Olomouc hl.n. – Olomouc-Řepčín a zpět

JÍZDNÉ ZDARMA!

Nabídka vybraných pochutin v jídelním voze

Chléb s olomouckými syrečky	Kč 10,-
Chléb se škvarkovou pomazánkou	Kč 10,-
Utopenec s cibulí, chléb	Kč 10,-
Svatební koláče 3 ks	Kč 10,-
Káva	Kč 10,-
0,3 l kofola	Kč 10,-
0,4 l pivo	Kč 10,-

TAM →

	odjezd	odjezd	odjezd	odjezd
Olomouc hl.n.	9:00	10:10	11:20	12:30
Olomouc – Smetanovy Sady (z)	9:06	10:16	11:26	12:36
Olomouc – Nová Ulice	9:10	10:20	11:30	12:39
Olomouc město	9:15	10:25	11:43	12:42
Olomouc – Hejčín	9:18	10:29	11:46	12:46
Olomouc – Řepčín	9:22	10:34	11:50	12:50

ZPĚT ←

Olomouc – Řepčín	9:32	10:44	12:00	13:10
Olomouc – Hejčín	9:37	10:50	12:06	13:16
Olomouc město	9:41	10:55	12:09	13:19
Olomouc – Nová Ulice	9:45	10:59	12:12	13:22
Olomouc – Smetanovy Sady (z)	9:48	11:02	12:15	13:25
Olomouc hl.n.	9:54	11:07	12:20	13:30

Příběh olomouckého orloje

Saský hodinář Antonín Pohl se poté, co sestrojil známý orloj v Praze, zasloužil také o vznik orloje olomouckého. V letech 1419–1422 jej postavil podle vidění ve snu, ve kterém mu tento stroj ukázal anděl. Stvořil tak dílo výjimečné a známé v celé Evropě a dokonce byl požádán, aby podobný orloj postavil i ve Vídni. Olomoucká městská rada ale byla proti a hodináře nechala raději oslepit, aby se podobné dílo nemohlo objevit jinde. Slepý Pohl pak pod záminkou opravy orloje téměř zničil.

Olomoucký orloj v roce 1746 (reprofoto O. Pališek)

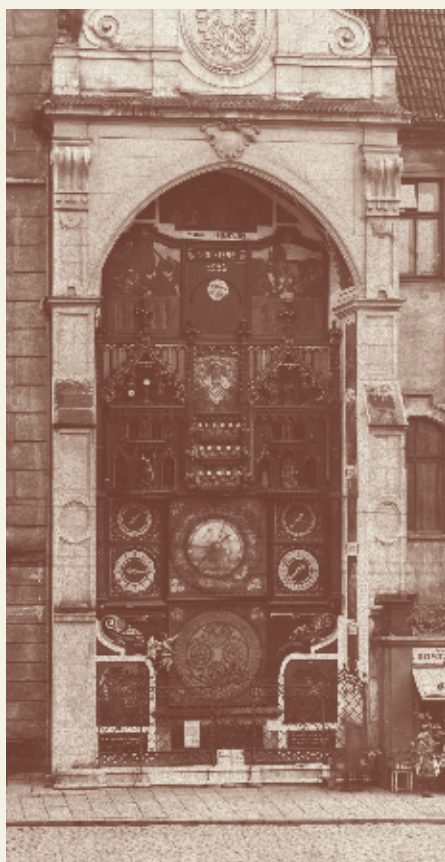
Tolik tedy pověst, která se v různých obměnách váže i k původu orlojů v dalších evropských městech. A jak to tedy s naším olomouckým orlojem bylo doopravdy?

Úplné počátky existence orloje sice stále halí tajemství, ale s největší pravděpodobností vznikl na přelomu 15. a 16. století, tedy v době, kdy rychle rostl význam a věhlas moravské metropole. První písemná zmínka o olomouckém orloji pochází z roku 1519. Kdo jej sestrojil a jak tehdy vypadal bohužel nevíme. Město se však asi od poloviny 16. století snažilo o jeho vylepšení a tento úkol nakonec svěřilo olomouckému hodinářskému mistrovi Hansi Pohlovi a vídeňskému lékaři, matematikovi a astronomovi doktoru Pavlu Fabriciovi. V letech 1573–75 tak zejména

díky astronomické části vzniklo na svou dobu ojedinělé dílo, které názorně představovalo středověkou geocentrickou představu uspořádání vesmíru. Orloj s gotickou malířskou a plastickou výzdobou byl rozčleněn do tří částí: zemskou sféru představoval nejnižší umístěný kalendářní číselník, nad ním se nacházel astronomický číselník znázorňující hvězdnou sféru a horní andělskou sféru tvořila zvonkohra s plastikami andělů s paličkami. Jedinečný Fabriciův astronomický číselník – tzv. planisférium – pak vydržel na olomouckém orloji až do konce 19. století.

V nadcházejících dvou staletích byl orloj mnohokrát upravován, zásadní změna ale nastala až po jeho poškození v letech 1741–42, kdy město obsadili Prusové. V roce 1746 proběhla velká oprava hodinového stroje, přibýly malé varhany od pasovského varhanáře Jana Pavla Wenigera a celý orloj vyzdobený freskami olomouckého malíře Jana Kryštofa Handkeho získal barokní vzhled, který při své návštěvě Olomouce v roce 1748 obdivovala i císařovna Marie Terezie.

Přestože ve městě působila řada vynikajících hodinářských mistrů, samotný orloj na radniční budově pak několikrát stál a nezadržitelně chátral. Teprve koncem 19. století se na popud

Olomoucký orloj na konci 90. let 19. století (reprofoto O. Pališek)

Obnovený olomoucký orloj v roce 1955 (reprofoto O. Pališek)

zastupitele a pozdějšího starosty Josefa z Anglí podařilo veřejnými sbírkami shromáždit dostatek prostředků na jeho záchranu. Oprava, která silně pozměnila jeho charakter a z něj v podstatě vzešel orloj úplně nový, byla ukončena v roce 1898. Orloj získal romantickou novogotickou podobu, malířskou a sochařskou výzdobu nahradily řemeslné výtvořky architekta Roberta Dammera, malíře Richarda Bitterlicha a řezbářů Bernhardta Hoetgera a Franze Cellera. Zásadní změnou však prošel i mechanismus orloje – původní hodinový stroj byl vyměněn za nový výrobek firmy Eduarda Korfhageho a planetárium zobrazující již heliocentrický model naší sluneční soustavy nahradilo starý Fabriciův astronomický číselník. Jeho odstraněním tak vlastně olomoucký orloj přestal být orlojem v pravém slova smyslu a snad i trefněji jej vystihovalo občas užívané označení hvězdářské umělecké hodiny.

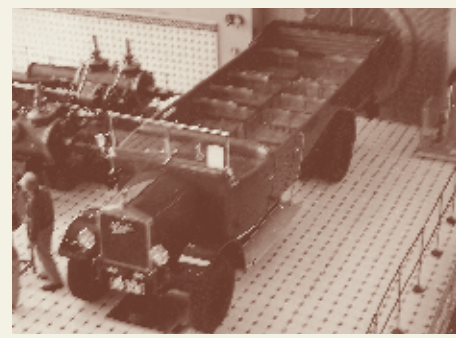
Poslední radikální změnu pak olomoucký orloj podstoupil po údajném zničení na konci druhé světové války. Jedinou součástí, která ze starého orloje zůstala zachována, byl hodinový stroj z roku 1898 opravený hodinářem Konradem Schusterem. Zbytek proměnil akademický malíř Karel Svoboda společně s manželkou Marií

v letech 1947–1955 s pozhárním Státního památkového ústavu v Brně v duchu socialistického realismu. Základ dnešní výzdoby tak tvoří skleněná mozaika vyplňující celý výklenek orloje. V horní části zobrazuje výjevy z hanáckých lidových zvyků: Honění krále a Průvod královniček. Ve spodní části jsou po stranách kalendářního číselníku umístěny postavy dělníka a vyzkumníka a na bočních stěnách výklenku motivy jednotlivých měsíců. Nad náznakem astronomického číselníku ve střední části orloje se při chodu orloje otáčejí dvě skupiny postav pracujících doprovázené zvonkohrou s hanáckými písněmi Daleká, široká je cesta přes Holomóc, Vrbe jož se zelenájó a Za Náměštó na kopečko.

Článek vznikl ve spolupráci se Státním okresním archívem Olomouc.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Nenechte si ujít! Autobusem Praga za památkami centra Olomouce!

Návštěvníkům oslav na Horním náměstí bude k dispozici historický vyhlídkový autobus Praga, který v pravidelných intervalech (cca 15 minut) nabídne zájemcům krátkou projížďku historickou Olomoucí. V rámci jízdy se dočkáte výkladu průvodce o památkách v centru města.

Toboto typu autobusu byly v historii vyrobeny pouze dva kusy. Má kapacitu 30 cestujících a exemplář, který konkrétně budete moci obdivovat v Olomouci, si u výrobce, firmy Praga, objednal Čedok za účelem turistických jízd po Praze.

Neváhejte využít tuto jedinečnou příležitost a nasedněte do našeho autobusu Praga! Zastávka se bude nacházet na Horním náměstí před Moravským divadlem.

Výstava historických pohlednic a fotografií Olomouce

ve foyer Moravského divadla 24. 10.–7. 11. 2008

Masarykovo náměstí (ze sbírky pana Milana Hořínka)

Pozvánka na OSLAVY 90. VÝROČÍ VZNIKU SAMOSTATNÉHO ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU

v Olomouci, v úterý 28. října 2008
Horní náměstí
začátek ve 13:00 hodin

Představitelé města si Vás dovoluji tímto srdečně pozvat na velkolepé oslavy významného státního jubilea.

Osudové roky české státnosti 20. století

Výstava ve foyer primátora na radnici 16. 10.–7. 11. 2008

Nejdůležitější události roku 1918

- » 6. 1. Na shromáždění českých říšských a zemských poslanců v Praze byla přijata Tříkrálová deklarace.
- » 8. 1. Prezident USA Woodrow Wilson vyhlásil čtrnáctibodový program USA na ukončení války.
- » 21. 1. Němečtí poslanci z českých zemí se sešli ve Vídni a schválili zde rezoluci, požadující odtržení českých a moravských pohraničních území a vytvoření samostatné provincie Deutschböhmen. Rakouská vláda jim vyhověla nejen návrhem na její zřízení, ale i rozdělením českých zemí na 11 krajů podle národnostního principu.
- » 22. 1. Vyvrcholila lednová masová stávka, kterou pod heslem „Chceme mír, svobodu a chléb!“ zorganizovali sociální demokraté a národní socialisté.
- » 1. 2. Začala vzpoura námořníků v Boce Kotorské, která zahájila vlnu rozkladných vojenských vzpour v habsburské monarchii. Zúčastnila se jí třetina rakousko-uherského loďstva, tj. kolem šesti tisíc námořníků.
- » 7. 3. Čtyři dny po podepsání brestlitevského míru opustil T. G. Masaryk Rusko a přes Japonsko odjel do USA.
- » 8. 4. V Římě začal kongres utlačovaných národů Rakousko-Uherska, který uznal právo každého národa zřídit vlastní národní stát.
- » 13. 4. V pražském Obecním domě se konala národní přísaha představitelů českého kulturního a politického života, jež byla dalším manifestacním vystoupením pro samostatný československý stát.
- » 16. 5. Slavnosti k 50. výročí položení základního kamene Národního divadla se staly manifestací práv slovanských a románských národů Rakousko-Uherska na sebeurčení.
- » 21. 5. V Rumburku se vzbouřili příslušníci náhradního praporu 7. střeleckého pluku.

Nejvýznamnější vojenská vzpoura na českém území během 1. světové války vypukla jednak z odporu k novému nasazení na frontě, jednak kvůli katastrofální situaci v zásobování. Po jejím potlačení bylo devět vůdců popraveno, 560 dalších vojáků bylo uvězněno.

» 24. 5. V Martine se konala tajná porada Slovenské národní strany. Zúčastnili se jí i představitelé dalších politických proudů na Slovensku. Jejím hlavním smyslem bylo určit, jakým směrem se má v budoucnosti pohybovat slovenská politika. Přítomní se pod vlivem charismatického Andreje Hlinky jednoznačně vyslovili pro vytvoření československého státu.

» 30. 5. Představitelé slovenských a českých krajanských organizací v USA podepsali s T. G. Masarykem tzv. Pittsburskou dohodu.

» 29. 6. Francouzská vláda uznala právo československého národa na samostatnost

a Národní radu československou „jako nejvyšší orgán spravující veškeré zájmy národa a jako první základ příští vlády československé“.

- » 13. 7. V Praze byl jako vrcholná domácí instituce ustaven Národní výbor československý.
- » 9. 8. V oficiálním prohlášení uznala britská vláda Národní radu československou za „nejvyšší orgán Československých národních zájmů a dočasný zmocněnce budoucí vlády československé“.
- » 3. 9. Vláda USA uznala Národní radu československou a spojeneckou vládu de facto a československé legie za součást bojujících dohodových armád.
- » 6. 9. Ze zástupců sociální demokracie a socialistické strany v Národním výboru československém byla ustavena Socialistická rada, která měla koordinovat postup obou stran při řešení hospodářských a sociálních otázek. Její nejvýznamnější akcí byla generální stávka 14. října 1918, krátce po ní rada ukončila svou činnost.
- » 26. 9. Jako reprezentant nového státu byla v Paříži ustavena prozatímní československá vláda.
- » 14. 10. Socialistická rada zorganizovala v Českých zemích generální stávku. Původní protest proti odvážení potravin a zboží do Rakouska mnohde přerůstal ve vyhlašování československé státní samostatnosti.
- » 16. 10. Císař Karel I. vydal manifest Mým věrným národům rakouským, v němž sliboval přebudovat habsburskou monarchii ve federaci národních států.
- » 18. 10. Washingtonská deklarace, vypracovaná T. G. Masarykem, vyhlášovala československou samostatnost; zároveň stanovila základní principy, na nichž bude nový stát budován.
- » 25. 10. Karel Kramář a Václav Klofáč za Národní výbor československý, Gustav

Habrman a Antonín Kalina za Český svaz, doprovázeni fi nančníky Jaroslavem Preissem a Karlem Svobodou, odjeli do Ženevy na jednání s E. Benešem o vytvoření a podobě samostatného státu.

- » 27. 10. Rakousko-uherský ministr zahraničí hrabě Andrassy zaslal prezidentovi USA Wilsonovi nótu, v níž vyslovil souhlas s jeho podmínkami z 18. 10. Nóta byla v Praze pochopena jako kapitulace monarchie.
- » 28. 10. V Praze byl vyhlášen samostatný československý stát.

Zdroj: podklady k výstavě Osudové roky české státnosti, kolektiv autorů

VÝSTAVA

K 90. VÝROČÍ VZNIKU SAMOSTATNÉHO ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU

„SVOBODA V OHNI ZROZENÁ“

pořádá velitel společných sil v Domě armády v Olomouci.

Tato výstava bude otevřena veřejnosti od 8. října do 11. listopadu roku 2008 v následujících hodinách:
pondělí až pátek 9:00–12:00 a 13:00–17:00
sobota 9:00–13:00

Sbor dobrovolných hasičů Olomouc – Chválkovice pořádá nábor mladých hasičů

- Je ti od 6 do 15 let?
- Nebaví tě už pořád jen sedět doma?
- Chceš poznat nové věci?
- Chceš mít nové kamarády?

- Schůzky a tréninky jsou 2–3x týdně
- Závodů v požárním útoku
- V létě hasičský tábor
- Branné závody v požární všestrannosti

V případě zájmu volejte tel. č. 721 446 613 (p. Procházka).

Tiráž

Vydalo: Statutární město Olomouc u příležitosti 90. výročí založení samostatného československého státu.

www.olomouc.eu

Náklad: 10 000 ks

Distribuce: prostřednictvím kamelotů na frekventovaných místech města Olomouce, v informačním centru v podloubí radnice, Horní náměstí.

Fotografie: Archiv města Olomouce, Státní okresní archiv Olomouc, Dopravní podnik města Olomouce, Junák – svaz skautů a skautek, archiv pana Milana Hořínka.

Sazba a grafická úprava: Esmedia a.s.

Za laskavou
podporu
děkujeme:

